

Trygghet, ansvar och respekt på

Styckåsskolan 2021-2022
Fritids, Förskoleklass
Grundskola, åk. F-6

Årlig plan mot trakasserier
och kränkande behandling

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Bakgrund	3
Plan mot trakasserier och kränkande behandling.....	4
Vision	4
Ordlista	5
Skolans arbete - ansvarsfördelning	6
Kartläggning under läsåret 2021-2022	7
Analys och sammanfattning av kartläggning och åtgärder under läsåret 2020-2021	8
Framåt läsåret 2020-2021	10
Mål samt främjande och förebyggande åtgärder för läsåret 2021-2022	11
Övergripande främjande och förebyggande åtgärder	11
Kränkande behandling.....	12
Trakasserier och sexuella trakasserier	14
Delaktighet - förankring - information	16
Kompetensutveckling.....	17
Uppföljning och utvärdering	18
Frågeställningar som undersöker skolans verksamhet	18
Frågeställningar som analyserar skolans verksamhet.....	19
Uppmärksamma – utreda – dokumentera – åtgärda och följa upp diskriminering, trakasserier och kränkande behandling mellan elever	19
BILAGA 1: Vuxen kränker barn/elev	20
BILAGA 2: Barn/elev kränker barn/elev	21
Styckåsskolans trivselregler.....	22
Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier	24
Kontakter för mer information.....	25

Bakgrund

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är olagliga handlingar. I skolan är trygghet och studiero grundförutsättningar för utveckling och lärande. För att stärka dessa grunder och de rättigheter varje människa har till sin egen okränkbarhet har vi två lagar.

Diskrimineringslagen (2008:567) har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lagen omfattar även förbud mot sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med diskrimineringsgrunderna. Skolan är enligt lag skyldig att arbeta med aktiva åtgärder för att motverka all form av diskriminering (Kap 2 och 3). Detta arbete ska dokumenteras.

Skollagen (kap 6) anger att kränkande behandling av barn och elever är förbjudet.

Plan mot trakasserier och kränkande behandling

Alla skolor ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och förebygga trakasserier och kränkande behandling. En plan för arbetet mot kränkande behandling måste enligt lagen upprättas. Där ska det tydligt framgå vilka insatser skolan gör för att skapa en trygg skola med en god arbetsmiljö för alla.

Det ska även finnas riktlinjer och rutiner som klargör hur verksamheten motverkar samt agerar om kränkande behandling eller någon form av trakasserier påstås ha inträffat. Här ska det framgå hur skolan bedriver ett fortlöpande arbete med aktiva åtgärder.

Skolans plan ska innehålla en redogörelse för vilka främjande och förebyggande åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under läsåret vad gäller trakasserier och kränkande behandling. En uppföljning, utvärdering och analys av dessa åtgärder ska finnas med i planen för efterföljande år.

Arbetet med de aktiva åtgärderna bedrivs på skolan i fyra steg och omfattar kränkande behandling och trakasserier. Detta sker utifrån ett aktivt och ständigt pågående arbete enligt cirkelmodellen, se nedan.

De fyra stegen som skolans personal ska bedriva

1. Undersöka den egna verksamheten för att upptäcka om det finns risker för kränkning och trakasserier, inklusive sexuella trakasserier.
2. Analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. Åtgärda – genomföra åtgärderna för att förebygga kränkning och trakasserier.
4. Följ upp och utvärdera arbetet.

I planen ska det finnas med rutiner för hur man åtgärdar situationer där kränkningar eller trakasserier skett och hur sådana händelser dokumenteras. Det ska tydligt framgå hur ansvaret för olika åtgärder är fördelat mellan rektor och personalen i skolan. Samverkan med elever, vårdnadshavare och personal är obligatorisk och kan ske med representanter från olika grupper.

Vision

På Styckåsskolan arbetar vi för att motverka alla former av trakasserier och kränkande behandling. Vår målsättning är att ha en god arbetsmiljö där alla bemöts med respekt och känner trygghet, trivsel och arbetsglädje.

Ordlista

Trakasserier

Handlingar som kränker en annan persons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. Både elever och personal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Sexuella trakasserier

Kränkande handlingar som har sexuell anspelning.

Kränkande behandling

När en persons uppträdande kränker en annan persons värdighet utan att kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt eller förtryck.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocial (utfrysning, blickar)
- Texter och bilder (lappar, foto, sms)

Mobbning

När en eller flera personer vid upprepade tillfällen medvetet kränker någon. De som mobbar utövar sin makt över den de ger sig på.

Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskat eller kränkande. Varje elev har rätt att få stöd och bli tagen på allvar. En utredning ska göras och åtgärder vidtas. Elev som deltagit i en utredning om kränkning, trakasserier eller diskriminering får inte utsättas för repressalier.

Skolans arbete - ansvarsfördelning

Det är rektors ansvar att:

- all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att trakasserier och kränkande behandling inte är tillåtet i skolan.
- skolan granskar sin verksamhet för att upptäcka risker för trakasserier och kränkningar.
- det drivs ett målinriktat arbete för att främja ett tryggt klimat och motverka trakasserier och kränkande behandling.
- en årlig plan upprättas, utvärderas och revideras i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- en utredning görs och att åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att trakasserier eller kränkningar förekommer.
- se till att skolan har en modell för dokumentation av sådana händelser.

Det är personalens ansvar att:

- följa skolans årliga plan mot trakasserier och kränkande behandling.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som förmedlas.
- vara lyhörd för stämningen på skolan och hur det sociala samspelet i klasserna fungerar.
- tillsammans med eleverna ta fram klassens och skolans trivselregler.
- i det vardagliga arbetet prata med eleverna om konfliktlösning och påtala kränkningar.
- åtgärder vidtas när trakasserier eller kränkande behandling misstänks, anmäls eller upptäcks.
- dokumentera fall av trakasserier och kränkande behandling.
- följa upp utredda fall av trakasserier och kränkande behandling.

Personalen i skolan förväntar sig att föräldrar

- påtalar trakasserier och kränkande behandling som förekommer i skolan.
- ställer upp och samarbetar med skolan när det gäller hanteringen av sådana händelser.
- stöttar sina barn att vara goda kamrater.

Personalen i skolan förväntar sig att elever

- påtalar om det förekommer trakasserier eller kränkande behandling i skolan.
- är goda kamrater och följer skolans och klassens ordningsregler.

Vid misstanke om trakasserier eller kränkande behandling kontakta snarast skolan!

Kontaktpersoner inom skolan

- Kontakta i första hand klassen lärare
- Rektor Anders Steffansson, tel. 826 02
- Skolans elevhälsoteam med rektor
- Skolsköterska Lena Johansson, tel. 819 18
- Kurator Ann-Cathrine Olsson, tel. 826 37
- Specialpedagog Lena Westh, tel. 816 87

Kartläggning under läsåret 2021-2022

- **Grundskolenkät:** Kommungemensam enkät som genomförs under höstterminen. Enkäten genomförs årligen för att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på skolan.
- **Trivselenkät:** Enkät genomförs i mars/april. Enkäten ska fånga upp elevens uppfattning om trivsel, trygghet, kränkningar/trakasserier/diskriminering, attityder och fysisk miljö (otrygga platser). I enkäten ska även eleven ges möjlighet att ge förslag på åtgärder som man ser behov av. Enkäten sammanställs på klass-, arbetslag-, skolnivå samt kön. Analys av resultaten görs av klasslärare, arbetslag, Trygghetsteam, EHT och rektor. Eleverna ska även ges möjlighet att vara delaktiga.
- **Rapportering:** Två gånger per termin ansvarar klasslärare för att rapportera till Trygghetsteamet om hur de uppfattar klassklimatet och om det finns risk för eller att elever utsätts för kränkningar, trakasserier eller diskriminering.
- **Trygghetsvandring:** En vandring som genomförs i september och uppföljning sker i februari, där skolans inne- och utemiljö ses över. Vandringen genomförs med elevrådsrepresentanter, vaktmästare och rektor.
- **Elevsamtal i grupp:** Samtal i respektive elevråd där platser, situationer och verksamhetens olika delar belyses utifrån trygghet/otrygghet. Samtalen genomförs i oktober och april månad.
- **Personalsamtal i arbetslag:** Samtal i respektive arbetslag där platser, situationer och verksamhetens olika delar belyses utifrån trygghet/otrygghet. Här kan organisation, grupperingar och arbetsformer även kartläggas. Representant från Trygghetsteamet leder samtalet. Samtal genomförs i oktober och april månad. Regelbundet under läsåret sker även samtal i arbetslaget för att fånga upp eventuella kränkningar, trakasserier eller diskriminering.

Analys och sammanfattning av kartläggning och åtgärder under läsåret 2020-2021

Grundskoleenkäten har genomförts under hösten och Trivselenkäten under våren.

I Grundskolenkäten svarar 89 % av eleverna att de känner sig trygga på skolan vilket är 5 procentenheter bättre än läsåret 2019/2020 då vi senast har fullständiga resultat men en minskning med 4 procentenheter från föregående läsår då alla årskurser inte genomförde enkäten. Trivselenkäten som genomfördes under vårterminen svarade 89 % av eleverna att de känner sig trygga på skolan vilket är 3 procentenhet lägre än föregående läsår. I klassen upplever 88 % av eleverna att de är trygga vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med föregående läsår.

Under läsåret har vi fortsatt med arbetet från föregående läsår med att aktivt stärka tryggheten på rasterna vilket vi bedömer har påverkat utvecklingen av tryggheten på skolan positivt. Vår bedömning är att rasterna är en nyckelfaktor för en god trygghet och trivsel. Pandemin har påverkat flera av våra förebyggande och främjande åtgärder men trots detta ser vi ett relativt gott resultat där bemanning på raster och rastaktiviteter påverkat positivt. När det gäller generellt är det viktigt att även fortsatt är uppmärksamma på hur vi arbetar med ett ledarskap i klassrummet som skapar trygghet och goda relationer.

I Grundskolenkäten svarar 40 % (ökning 3 procentenheter) av eleverna att de upplever att arbetsron på lektionerna behöver stärkas. Motsvarande siffra i Trivselenkäten är 31 % (ökning med 11 procentenheter). Resultatet visar att eleverna upplever en försämring efter föregående läsårs stora förbättring. Trenden är att vi ser ett lägre resultat på höstterminen och en förbättring under vårterminen. Utifrån resultatet kan det finnas skäl till att tro att de insatser och det arbete som sker under läsåret ger effekt men att det sker en återgång i samband med ledighet och nytt läsår.

När det gäller fritids så svarar 95 % av eleverna att de känner sig trygga (ökning med 2 procentenheter) och 36 % av eleverna upplever att "fula ord" används (ökning med 9 procentenheter). Positivt att tryggheten fortsätter att stärkas även detta läsår men språkbruket har motsvarande negativa utveckling. När det gäller språkbruket behöver vi arbeta vidare med nolltolerans och ge stöd till elever på individ och gruppnivå för att få en positiv språkutveckling. Rutiner på fritids har fortsatt att utvecklas och möjligheter till att skapa trygga miljöer har vidareutvecklats. Som ett led i detta arbete har det under läsåret införts fritidsmentorer där personal har ett extra ansvar för eleven på fritids.

Rutiner vid befarad kränkning har följts och fungerat.

Främjande åtgärder

Behov av ett gemensamt värdegrundsarbete på skolan där vi även fortsatt arbetar för att stärka personalens gemensamma förhållningssätt för att motverka negativt språkbruk och skapa trygga miljöer. Mycket positivt arbete har skett med rastaktiviteter och bemanningen av raster för en ökad kontinuitet med. Samlingar "Hela skolan" och andra skolgemensamma aktiviteter över klasserna har på grund av pandemi inte kunnat genomföras men vi ser att det finns behov av dessa aktiviteter och att de kan utvecklas ytterligare. I samband med skoldagens start erbjuda fysisk aktivitet. Insatser för att stärka trygghet och arbetsro:

Tillgänglighetsstrategi

Arbetet med att utveckla och implementera tillgänglighetsstrategi har fortgått under läsåret. Planen har följts upp och utvecklats. Hjälpmedel som "time-timers", skärmväggar, bild stöd med mera ses allt mer som en naturlig del av undervisningen under skoldagen men även val av strategier för bemötande och kommunikation med eleverna har medvetandegjorts och utvecklats.

Fysisk aktivitet, kost och sömn

I stor utsträckning har alla elever genomfört fysisk aktivitet varje skoldag.

Fysisk aktivitet har genomförts innan skolstart en dag i veckan och rastaktiviteter har genomförts vid flera förmiddags- och lunchraster. Till större del har arbetet fokuserat på fysisk aktivitet under skoldagen där rastaktiviteter och idrottslektioner är en del men även rörelseaktiviteter i klassrummen har skett i olika utsträckning i klasserna. Sömn och kost har visst arbete skett men då främst på individnivå. Här finns utvecklingsmöjligheter. Arbeta med fysisk aktivitet, kost och sömn bedöms ge positiva effekter och det finns fortsatta utvecklingsmöjligheter.

Värdegrundsarbete

Värdegrundsarbete har skett löpande i respektive klass utifrån de behov som funnits. "Hela skolan" samlingar har inte kunnat genomföras under läsåret pga. pandemi. Värdegrundsarbete har i flera sammanhang kopplats till rastaktiviteter. Vi ser behov av ett mer samlat grepp om hur vi kan arbeta vidare med att stärka värdegrundsarbetet

Arbetsro

Utifrån elevenkäter kan vi se ett försämrat resultat. Fortsatt behov av att stärka arbetsron och att vi arbetar vidare med hur det ska vara i klassrummet vid olika lärsituationer. Personalens bedömning är att arbetsron generellt är god under lektionerna men att det periodvis eller vi enskilda situationer sker saker som påverkar arbetsron negativt. Det finns ett behov av fortsatt arbete med begreppet arbetsro och att vi arbetar vidare med hur det ska vara i klassrummet vid olika lärsituationer.

Fortbildning

Skolverkets fortbildning Specialpedagogik för lärande har genomförts under läsåret men på grund av pandemi och den ökade arbetsbelastning som den medfört har två utbildningsområden gjorts klart och ett tredje på börjats. Utbildningen har varit givande och det finns många lärdomar att ta med framåt.

- Inkludering och delaktighet - genomförts
- Samspel och inkludering – utgår, kommer ej att genomföras
- Inkludering och skolan praktik - genomförts
- Flerspråkighet – på börjats

Framåt läsåret 2020-2021

Det bedöms finnas behov av ett fortsatt arbete med de områden som prioriterats under föregående läsår men arbetet med tillgänglighetstrategier kommer inte vara ett fortsatt fokusområde. Fokusområden för att stärka trygghet och trivsel på skolan är fysisk aktivitet, kost och sömn där fysisk aktivitet bland annat genom rastaktiviteter är mest framträdande. Tillsammans med värdegrundsarbete och arbetsro är detta områden som bedöms ha en positiv inverkan och det finns möjlighet till fortsatt utveckling.

Ur ett helhetsperspektiv finns även behov av att stärka det specialpedagogiska perspektivet i undervisningen där delaktighet, goda relationer, höga förväntningar samt en utvecklad undervisning för flerspråkiga elever kan påverka arbetsro trygghet och trivsel positivt.

Fysisk aktivitet, kost och sömn

Fortsatt utveckling av rastaktiviteter där vi försöker skapa en röd tråd med morgonaktiviteter, rastaktiviteter och aktiviteter på fritids. En målsättning är att involvera föreningslivet i närområdet. Förbereda eleverna inför rast med att tydliggöra vilka rastaktiviteter som finns.

- Fortbildning fritids om friluftsliv och uteaktiviteter
- Idrottensdag
- Samarbete med SISU
- Utveckla skolgårdsmiljön exv. klättervägg.

Värdegrundsarbete

Gemensamt arbete på skolan för arbetslag Fritids, Låg, Mellan och EHT. Fortsatt arbete på klass och skolnivå där vi arbetar vidare med tydliga positiva förväntningar på eleverna, gräns sätter eventuellt olämpligt språk och att vi ger en positiv förstärkning av goda beteenden.

Likabehandling ska finnas med på arbetslagets dagordning och personalen på skolan ska arbeta för ett gemensamt förhållningssätt. Under höstterminen arbetar hela skolan med ett praktiskt temaarbete där vi utgår från barnkonventionen.

Regelbundna klass- och elevråd kommer även vara en del av det aktiva arbetet runt värdegrundsfrågor.

Arbetsro

Fortsatt arbete med begreppet arbetsro och att vi arbetar vidare med hur det ska vara i klassrummet vid olika lärsituationer. Nyckelfaktorer är tillgänglighet, goda relationer, ledarskap, delaktighet, positiva förväntningar och fokus på lärandet.

Fortbildning

Skolverkets fortbildning Specialpedagogik för lärande modul Flerspråkighet påbörjades under föregående läsår och kommer att slutföras under höstterminen.

Mål samt främjande och förebyggande åtgärder för läsåret 2021-2022

Med utgångspunkt från utvärderingen och analysen av föregående års arbete samt kartläggningen revideras målen och nya åtgärder bestäms för årets plan.

Mål

- Elever ska känna sig trygga i att all personal aktivt ingriper, åtgärdar och följer upp, så snart någon form av trakasserier eller kränkande behandling upptäckts eller anmälts, d.v.s. nolltolerans.
- Vi har en god arbetsmiljö, där alla bemöts med respekt, känner trygghet, trivsel och arbetsglädje. Alla använder ett respektfullt och vårdat språk.
- All personal ska veta hur de ska agera vid upptäckt av trakasserier/kränkande behandling.
- Vi ska i de årliga enkätsvaren från eleverna kunna se en positiv utveckling, vad gäller deras svar om trygghet, trivsel, arbetsglädje och arbetsklimat.

Övergripande främjande och förebyggande åtgärder

Skolnivå

- Skolan har ett gemensamt, aktivt och reflekterande förhållningssätt till de normer och värderingar som den förmedlar genom sin organisation och undervisning.
- Diskussioner förs inom personalgruppen för att enas om tolkning av regler, påföljder samt hur och när man ska agera i olika situationer.
- Närvarande och engagerade vuxna i skolan.
- Trygghetsfrågor som stående punkt på arbetslagsmöten.
- Gemensamt ta fram skolans ordningsregler vid terminsstart. Uppföljning på klassråd och beslut på Elevråd. Om ordningsreglerna inte följs vidtar skolan åtgärder.
- Personalen i EHT-teamet finns vid behov med som handledare och stöd för lärarna och övrig personal. Detta för att skapa en samsyn kring förhållningssätt, arbetsmetoder och strategier för elever i behov av särskilt stöd.

Gruppnivå

- Personalen tar tillfällen i akt och bemöter elevernas attityder och värderingar.
- Samarbetsövningar: Ge eleverna exempel och modeller på när/hur man visar respekt och tar hänsyn samt hur de kan använda det i praktiken, tex. på raster och i konfliktsituationer.
- Trygghetsfrågor diskuteras regelbundet på klassrådet och förs vid behov vidare till elevrådet.
- Gemensamt framtagna ordningsregler för klassen. Dessa följs kontinuerligt upp på klassråden.
- Exempel på metoder som används för att stärka gruppen/klassen: värderingsövningar, samtal, temaarbete, rollspel, trygghetsövningar, diskussioner kring rättigheter och skyldigheter, massage, yoga och mindfulness - Barn i balans etc.

Individnivå

- Elevsamtal, enskilt eller i smågrupper.
- Genom samtal stärka enskilda elever, positiv förstärkning.
- Uppmärksamhet på situationer där elever kan riskera att känna sig uteslutna eller kränkta på annat sätt.
- En fungerande dialog mellan skola-hem-skola.

- Samtal med berörda elever då kränkningar förekommer, samt dokumentation, kontakt med vårdnadshavare, fylla i blankett om kränkande behandling/trakasserier/diskriminering, samt stöd från elevhälsoteamet.
- Pedagogerna kan utifrån behov och önskemål boka tid med personal från elevhälsoteamet för att få stöd och handledning i det sociala arbetet med elever och föräldrar.

Ansvar: Rektor och all personal

Kränkande behandling

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Hela skolan-ansats – dvs. denna plan ska genomsyra hela verksamheten; undervisning, personalens förhållningssätt, skolans regler och rutiner.
- Planen ska ingå i skolans ordinarie värdegrundsarbete – som t.ex. genomföra kartläggning, sammanställa, informera, diskutera, reflektera med eleverna om resultat och lämpliga åtgärder (trygghetsvandring, klassråd, elevråd, skolråd).
- Skolan granskar varje år rutiner på skol- grupp- och individnivå för att se om de kan innebära risk för kränkningar av elever.
- Personalen är medveten om sin betydelse som förebild genom sitt förhållningssätt och agerande.
- Utvärdera likabehandlingsarbetet med eleverna (klassråd, elevråd, skolråd, Trygghetsteamet).
- Värdegrundsarbete i klasserna. Värdegrundsarbetet involveras i det dagliga skolarbetet.
- Temaarbete och ämnesövergripande arbete som rör den övergripande delen av läroplanen om normer och värden samt utifrån denna plan.
- Informera föräldrar om vårt arbete.
- Elever (med stöd av vuxna) ska medverka aktivt – återkommande hålla i aktiviteter som kan bidra till att skapa en god atmosfär på skolan.
- Skolan arbetar på olika sätt med begrepp ur läroplanen, såsom demokrati, mänskliga rättigheter, respekt, empati, solidaritet och ansvar.
- I undervisningen ta upp lämpligt och olämpligt beteende på nätet.
- Arbeta förebyggande med språkbruket i klasserna, bl.a. för att göra eleverna medvetna om att de fungerar som föredöme för nyanlända elever

Ansvar: All personal

Förebyggande och förhindrande åtgärder:

- Skolans personal har nolltolerans mot alla former av kränkningar och ingriper genast.
- Personalen är lyhörd och tar elevernas signaler på allvar.
- Styra gruppindelningar för att inte ge utrymme för uteslutningar.
- Angripa språkbruket utifrån vad som upplevs som kränkningar. Diskutera och synliggöra jargonger elever emellan.
- I undervisningen ta upp lämpligt och olämpligt beteende på nätet.
- Vara uppmärksamma på faran för gruppbildning och andra oönskade effekter när eleverna t.ex. står i led i kön till matsalen och andra aktiviteter.

- **Trygghetsteam:** På skolan ska det finnas ett Trygghetsteam som består av en representant per arbetslag (fritids, låg- och mellanstadiet), specialpedagog, kurator och rektor. Teamets uppgift är att arbeta främjande och förebyggande. Teamet ansvarar för genomförande och analys av trivselenkäten. Kartläggning och utvärdering av skolans arbete sker i teamet. Två träffar per termin.
- **Tillsyn (raster):** Med utgångspunkt av kartläggning prioriteras vuxennärvaro och tillsyn till de platser där eventuell otrygghet upplevs.
- **Trivselregler och Ordningsregler:** Varje år sker en enklare översyn av skolans regler som innebär att personal, klassråd, elevråden och skolläda ser över reglerna och gör eventuella justeringar som i så fall ska kommuniceras med elever, skolråd och personal.
- **Disciplinära strategier:** En tydlig åtgärdstrappa (sid.26) följs som visar vilka konsekvenser som vidtas vid olämpligt beteende. Rektor är ansvarig för åtgärdstrappan och att denna kommuniceras till elever, föräldrar och personal.
- **Elevaktiviteter:** Elever ska uppmuntras och ges förutsättningar till att med stöd av och i samarbete med vuxna genomföra aktiviteter som syftar till att skapa en positiv atmosfär på skolan. Aktiviteterna ska ske dels inom respektive klass och arbetslag men även på skolnivå. I klassråd och elevråd ska eleverna uppmuntras till att göras delaktiga i, och komma med idéer om aktiviteter som kan stärka en positiv atmosfär på skolan.
- **Hög vuxennärvaro på raster.** På raster då alla klasser har rast så är det minst fyra vuxna per rast åk f-3 och minst tre vuxna åk 4-6. Vuxna som är ute på rast ska alltid ha en reflexväst på sig för att vara väl synliga för elever och kollegor. Arbetslag fritids kommer att bemanna alla förmiddags- och lunchraster (ej mån fm) med en - två personal för att ge kontinuitet och tydlighet för eleverna.
- **Rast- och uteverksamhet** med ansvarig pedagog som erbjuder och marknadsföra olika rastaktiviteter som eleverna kan göra själva och/eller tillsammans med vuxna på skolan. Rastaktiviteter erbjuds alla förmiddags- och lunchraster (ej mån fm)
- Vid behov uppmärksamma situationer då vi behöver **kortsiktigt anpassa rasterna i tid och plats** för att förebygga att konflikter uppstår eller eskalerar.
- **Avstämningsmöte.** Genomförs på morgonen där information om aktuella aktiviteter under veckan delges. Gemensamma regler på skolan stäms av regelbundet och behov av justeringar tas upp. Anpassade regler eller behov som gäller enskild elev eller elevgrupp kommuniceras till alla berörda.

Ansvar: Rektor och all personal

Samtliga mål utvärderas senast juni 2022

Trakasserier och sexuella trakasserier

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Skolan har en nolltolerans vad gäller trakasserier, såväl sexuella som sådana med hänsyftning till diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Personalen för diskussioner med eleverna om språkbruk som kan uppfattas som trakasserande och har sexuell anspelning.

Kön

- All personal är uppmärksam på och bemöter attityder hos eleverna kring vad som anses tuftt, fjantigt, pinsamt samt typiskt för flickor eller pojkar.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

- Stödja elever som i olika sammanhang provar att klä sig könsöverskridande.

Etnisk tillhörighet

- Varje år arrangera ett mångkulturellt arbete eller tema i klassen/arbetslaget/skolan.
- All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityder och föreställningar runt etniska likheter och olikheter.

Religion eller annan trosuppfattning

- En mångkulturell almanacka finns tillgänglig för att uppmärksamma olika religioners högtider.

Funktionsnedsättning

- Arbeta med att öka kunskapen hos elever och personal om olika funktionsnedsättning och förståelsen för ett bra bemötande.
- Inom varje klass ordna aktiviteter där man kan få känna på några förutsättningar för olika funktionsnedsättningar.
- Individanpassad inskolning till fritids utifrån behov. Extra viktigt när elever börjar på fritids efter läsårsstarten.

Sexuell läggning

- Arbeta för ökad förståelse, respekt och acceptans för olika sexuella läggningar.
- Diskussioner om olika familjebildningar tas upp i klasserna i naturliga sammanhang.
- Samtal och reflektioner med eleverna kring deras bruk av ord med sexuell anspelning.

Ålder

- All personal är uppmärksam på och bemöter attityder hos eleverna och vuxna.
- Personalen för diskussioner med eleverna om språkbruk som kan uppfattas som trakasserande.

Sexuella trakasserier

- All personal är uppmärksam på och bemöter attityder hos eleverna och vuxna.
- Personalen för diskussioner med eleverna om språkbruk som kan uppfattas som trakasserande och har sexuell anspelning

Ansvar: All personal

Delaktighet - förankring - information

Årshjul 2021-2022

Augusti

- Den årliga planen mot kränkande behandling och trakasserier aktualiseras för personalen under PKU-dagarna.
- Planen aktualiseras för eleverna.

September - Oktober

- Planen presenteras för föräldrarna i samband med föräldramöte.
- Klassråd och elevråd – uppdatera skolans trivsel- och ordningsregler.
- Mentorerna tillsammans med eleverna upprättar klassens regler.
- Skolans trivsel- och ordningsregler skickas hem för påskrift.
- Arbetslagen jobbar med eleverna kring den årliga planen.
- Uppstart av gemensamt tema för hela skolan – Värdegrundsarbete/Barnkonventionen
- Klassråd och elevråd – vilka normer och värderingar har eleverna på skolan? Hur påverkar deras normer vår skolmiljö? Hur vill eleverna att vi jobbar vidare med detta?
- Aktivitetsdag - ute. Blandade grupper f-3. Samma grupper vt och ht.
- Skoljoggen. Gemensamt f-6
- Idrottensdag
- Första mötet Trygghetsteamet
- Trygghetsvandring/Skydds rond med elever
- Samling "Hela skolan"
(om ev. restriktioner pga. pandemi tillåter det)
- Grundskolenkäten genomförs
- Utedag f-3
- Samtal i respektive elevråd där platser, situationer och verksamhetens olika delar belyses utifrån trygghet/otrygghet.
- Samtal i respektive arbetslag där platser, situationer och verksamhetens olika delar belyses utifrån trygghet/otrygghet. Här kan organisation, grupperingar och arbetsformer även kartläggas. Representant från Trygghetsteamet leder samtalet.

November – December

- Idrottsaktivitet åk 4- 6. Blandade grupper om möjligt pga. pandemi.
- Pyseldag Tema jul. Blandade grupper med elever f – 6 om möjligt pga. pandemi.
- Samling "Hela skolan" (om ev. restriktioner pga. pandemi tillåter det)

Februari – April

- Utedag med vinteraktiviteter f-6.
- Aktivitetsdag tema påsk. Blandade grupper med elever f – 6 om möjligt pga. pandemi. Samma grupper som vid julpysel. Stärker sammanhållning, värdegrund,

samarbete och hänsynstagande. Knyt an till mångkulturell almanacka för att uppmärksamma olika religioners högtider.

- Trivselenkät genomförs. En enkät för skola, en enkät för fritids.
- Delge eleverna resultatet av enkäten – diskutera, reflektera, förslag från elever på åtgärder lämnas in till rektor.
- Delge skolorådet resultatet – Dialog om nuläge och framåt.
- Samling "Hela skolan"
(om ev. restriktioner pga. pandemi tillåter det)
- Samtal i respektive elevråd där platser, situationer och verksamhetens olika delar belyses utifrån trygghet/otrygghet. Samtalen genomförs i oktober och april månad
- Samtal i respektive arbetslag där platser, situationer och verksamhetens olika delar belyses utifrån trygghet/otrygghet. Här kan organisation, grupperingar och arbetsformer även kartläggas. Representant från Trygghetsteamet leder samtalet.

Maj – Juni

- Friidrottsdag f-3.
- Arbetslagen börjar planera för hur höstens arbete med den årliga planen ska se ut.
- Idrottsdag åk 4 - 6. Blandande grupper om möjligt pga. pandemi.
- "Hela Styckåsen städar skogen". f – 6 gemensam insats i närområdet.
- Samling "Hela skolan"
(om ev. restriktioner pga. pandemi tillåter det)
- Häsodag åk 6

Juni-Augusti

- Vid PKU-dagar följs årets arbete upp. Med utgångspunkt från kartläggningar enligt planen och den dokumentation som finns synas arbetet mot målen och hur arbetet fungerat. Nya mål och åtgärder diskuteras. Utvärderingsfrågorna i planen användes som stöd.
- Mål och åtgärder i ny årlig plan fastställs. Planen presenteras i arbetslagen och i klasserna.
- Planen läggs ut på hemsidan.

Ansvar: Klasslärare, Trygghetsteamet och rektor

Exemplar av likabehandlingsplanen kommer att finnas i skolans krispärm, i varje klassrum, edWise och på arvika.se.

Kompetensutveckling

Skolverkets fortbildning *Specialpedagogik för lärande* genomfördes under läsåret 2020/2021. På börjad modul om *Flerspråkighet* kommer att göras klar under läsåret 2021/2022.

Uppföljning och utvärdering

November

- Alla elever svarar på en kommunövergripande enkät med frågeställningar runt likabehandling, trygghet och inflytande i skolan. Svaren sammanställs centralt och skickas till skolan för vidare analys och eventuella åtgärder på skolan.

Juni - augusti

- Arbetslagen gör en bedömning av måluppfyllelsen och en utvärdering av planens främjande, förebyggande och förhindrande åtgärder. Samtidigt görs en utvärdering av planens övriga delar.
- Kartläggningar följs upp.
- Övriga synpunkter på planen samlas in.
- Synpunkter från enskilda föräldrar och skolrådet tas tillvara.
- Mentorerna leder samtal i klassen om de främjande, förebyggande och förhindrande åtgärderna och vad som ska prioriteras kommande år.
- Arbetslagets representant i Trygghetsteamet leder samtal i arbetslaget om de främjande, förebyggande och förhindrande åtgärderna och vad som ska prioriteras kommande år.
- Rektor ansvarar för revidering av den årliga planen och för att nya mål och åtgärder skrivs in.
- Uppföljning och utvärdering av planen ska vara klar senast augusti 2022 och är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Trygghetsteamet har ansvar för utvärderingen och arbetet med planen mot kränkande behandling och trakasserier.

Dokumentation

Ansvarig: Rektor och all personal

Stödfrågor vid utvärderingen av planens mål och åtgärder

- Har vi nått vårt mål?
- Har åtgärderna genomförts? (Om inte: Varför och vem bär ansvaret?)
- Vilka åtgärder planeras men har ännu inte vidtagits?
- Åtgärder som gett positiv effekt. Vad var bra?
- Vilka åtgärder behöver förbättras? Hur?
- Har vi använt resurserna rätt?
- Hur har samverkan skett?

Frågeställningar som undersöker skolans verksamhet

- Har nya risker och hinder uppmärksammats vid utvärderingen och vilka nya åtgärder behöver göras?
- Har risker för trakasserier eller kränkande behandling framkommit i kommunens grundskoleenkät?
- Har några konkreta händelser inträffat som kan upplevas som trakasserier eller kränkande?
- Har trakasserier eller kränkande behandling uppmärksammats av elev- eller lärarorganisationer?

- Granska riskerna för trakasseri och kränkning utifrån organisationsnivå: Resursfördelning, lokaler, utemiljö, personella resurser granskas på arbetslagsträffar, APT, EHT och klasskonferenser.
- Granska riskerna för trakasserier och kränkningar utifrån gruppnivå och individnivå: Elevernas upplevelser och synpunkter fångas upp vid gruppintervjuer, enkätfrågor, samtal med elever, elevråd. Upplevelser och synpunkter fångas upp vid utvecklingssamtal.
- Förekommer beteenden från vuxnas sida som kan upplevas som trakasserier eller kränkningar?

Frågeställningar som analyserar skolans verksamhet

- Vilka risker har framkommit?
- Vad är orsaken till riskerna?
- Hur kan riskerna minimeras? Vilka åtgärder behöver göras?
- Vad är orsaken till händelser som upplevts som trakasserier eller kränkningar? Hur har de följts upp? Och hur kan de förebyggas i fortsättningen?

Framåt

- Hur använder vi oss av våra erfarenheter i kommande läsårs "Årlig Plan mot trakasserier och kränkande behandling"?

Uppmärksamma – utreda – dokumentera – åtgärda och följa upp diskriminering, trakasserier och kränkande behandling mellan elever

Allmänna rutiner för att uppmärksamma:

- Trygghetsfrågor tas upp inom arbetslagen.
- Trygghet och trivsel tas upp på utvecklingssamtalen.
- Regelbundna samtal med enskilda elever i klasserna.
- Enkäter.
- Uppmärksamhet inför förändrat beteende.
- Dokumentation och kartläggning.
- Dialog med hemmen.
- Frånvarostatistik med uppföljning.

Ansvar: All personal

Vuxen kränker barn/elev

Om en vuxen utsätter ett barn/en elev för trakasserier, sexuella eller med hänsyftning till någon av diskrimineringsgrunderna gäller samma rutiner.

1. När en vuxen kränker ett barn eller en elev ska man som kollega och/eller chef reagera och påtala hur man upplevde situationen.
2. Ansvarig rektor meddelas om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits i den akuta situationen. Rektor meddelar huvudman.
3. I en situation där kränkning misstänks eller har förekommit börjar rektor att utreda genom att ta reda på fakta kring vad som har hänt. Rektor pratar med såväl den som utsatts som med den som utförde kränkningen och gör klart att detta inte får förekomma samt vilka följderna blir om beteendet fortsätter. Den som blivit kränkt ges budskapet att skolans vuxna kommer att sätta stopp för kränkningarna samt att det inte är den kränktes fel att kränkningarna inträffat.
4. Samla ytterligare fakta kring kränkningarna genom att låta den kränkte berätta. Anteckna gärna uttryck och händelser. Exempel på frågeställningar är: Vad har hänt? Hur har den kränkte blivit utsatt? Vem kränker? Var sker kränkningarna? När sker kränkningarna?
5. Händelsen/händelserna utreds genom att den eller de som kränker berättar vad som hänt. Skolans syn på kränkningar klagörs tydligt. Skolan accepterar inte någon form av kränkningar. Alla kränkningar måste omedelbart upphöra. Samtalet bör avslutas med att skolan aldrig kommer att acceptera kränkningar och att kontroller kommer att ske så att kränkningarna verkligen upphör. Förnyad samtalstid bör bokas in för uppföljning.
Blanketten "Dokumentation av kränkande behandling" påbörjas och fylls på efterhand.
6. Elevernas vårdnadshavare informeras snarast om samtalen. Beroende på elevernas ålder och mognad, vem som leder samtalen, vad som hänt och hur akut händelsen är informeras vårdnadshavarna före eller efter samtalen. Ju yngre eleverna är, desto viktigare är det att vårdnadshavarna informeras om samtalen i förväg. Det är också extra viktigt att informera vårdnadshavarna i förväg om den/de som genomför samtalen är personer som eleverna inte känner särskilt väl.
7. Ansvarig rektor utreder händelsen och avgör hur uppföljningen ska se ut.
8. Uppföljning sker de närmaste dagarna samt åter efter ca två veckor. Ansvarig rektor dokumenterar uppföljningen av händelsen i den påbörjade blanketten samt beslutar och dokumenterar när ärendet är avslutat. Dokumentationen skickas till huvudman.
9. Den kränkte kan behöva extra stöd under längre eller kortare tid, till exempel i form av samtal.
10. Den eller de som kränkt behöver också följas upp och samtalas med under en period.
11. Om kränkningarna inte upphör är det viktigt att gå vidare utan dröjsmål. Detta sker genom att rektor alltid informeras och diskussion om beslut tas. Detta innebär att rektor kopplas starkare till utredning och åtgärder. De åtgärder som då skall övervägas är anmälan till Lärande och stöds verksamhetsledning och utskott, diskussion eller anmälan till socialtjänsten och/eller kontakter med polisen.

Barn/elev kränker barn/elev

Om barn/elev utsätter barn/elev för trakasserier, sexuella eller med hänsyftning till någon av diskrimineringsgrunderna gäller samma rutiner.

1. När skolan får kännedom om att en kränkning skett ska omedelbart åtgärder vidtagas. Ansvarig lärare/mentor meddelas om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits. Ansvarig lärare/mentor pratar med såväl den som utsatts som med den som utförde kränkningen och gör klart att detta inte får förekomma samt vilka följderna blir om beteendet fortsätter. Den som blivit kränkt ges budskapet att skolans vuxna kommer att sätta stopp för kränkningarna samt att det inte är den kränktes fel att kränkningarna inträffat. Rektor informeras och meddelar huvudman. Mentor informerar berörda elevens vårdnadshavare om det inträffade och vilka åtgärder som kommer att vidtas.

2. Den/de som fått rektors uppdrag att utreda börjar med att ta reda på fakta kring vad som har hänt genom att låta den kränkte berätta. Anteckna gärna uttryck och händelser. Exempel på frågeställningar är: Vad har hänt? Hur har den kränkte blivit utsatt? Vem kränker? Vem är ledaren? Var sker kränkningarna? När sker kränkningarna?

Blanketten "Dokumentation av kränkande behandling" påbörjas och fylls på efterhand.

3. Den eller de som kränker berättar vad som hänt, en i taget och så nära i tid som möjligt. Skolans syn på kränkningar klagörs tydligt. Skolan accepterar inte någon form av kränkningar. Alla kränkningar måste omedelbart upphöra. Fråga gärna: "Vad kan du göra för att kränkningarna ska upphöra?" Samtalet bör avslutas med att skolan aldrig kommer att acceptera kränkningar och att uppföljning kommer att ske så att kränkningarna verkligen upphör. Förnyad samtalstid bör bokas in för uppföljning.

4. Berörd personal inom skolan informeras och vid behov elevhälsoteamet.

5. Elevernas vårdnadshavare informeras fortlöpande om samtalen. Ju yngre eleverna är, desto viktigare är det att vårdnadshavarna informeras om samtalen i förväg. Det är också extra viktigt att informera vårdnadshavarna i förväg om den/de som genomför samtalen är personer som eleverna inte känner särskilt väl.

6. Om vårdnadshavaren har synpunkter på skolans hantering av ärendet ombeds de kontakta huvudman, i det här fallet skolchefen.

7. Den kränkte och de som kränkt kan behöva extra stöd under längre eller kortare tid, till exempel i form av samtal med kurator eller skolsköterska.

8. Uppföljning sker dagen därpå och de närmaste dagarna samt regelbundet tills kränkningarna upphört. Kontinuerlig kontakt med berörda vårdnadshavare. Händelsen dokumenteras fortlöpande. När ärendet är avslutat skickas dokumentationen till huvudman.

9. Om kränkningarna inte upphör är det viktigt att gå vidare utan dröjsmål. Detta beslut tar rektor, vilket innebär att rektor kopplas starkare till utredning och åtgärder. De åtgärder som då skall övervägas är anmälan till socialtjänsten och/eller kontakter med polisen.

Styckåsskolans trivselregler

- Vi vuxna och barn behandlar varandra väl och med ömsesidig respekt.
- Vi har en positiv attityd till skolan och tar ansvar för vårt skolarbete och våra saker.
- Vi är goda kamrater som lyssnar på varandra och accepterar och respekterar varandras olikheter.
- Vi delar med oss, hjälper varandra, frågar en kompis vid behov och göra vårt bästa.
- Vi använder ett vårdat språk mot varandra och all skolans personal.
- Vi ger varandra arbetsro i klassrum, korridorer och andra utrymmen på skolan.
- Vi rättar oss efter tillsägelser från all personal.

Ordningsregler

- Vi kommer i tid till skolan och har med det som behövs för skolarbetet.
- Vi stannar på skolans område och går in när det ringer in.
- Vi är aktsamma om skolans, egna och andras tillhörigheter. Därför skräpar vi inte ner, klottrar eller förstör.
- För allas säkerhet cyklar vi inte på skolgården.
Vi kastar inte snöboll under skoltid
Vid lek på is och liknande aktiviteter ska hjälm användas.
- Vid bestämda tider får vi åka sparkcykel, skateboard och inlines på den nedre delen av skolgården.
Hjälm ska användas.
- Vi följer de regler vi satt upp för rastverksamheten. (Varierar beroende på årstid och de aktiviteter som uppkommer efter hand.)
- Vi lämnar mobiltelefoner hemma. Om hemmet bedömer att eleven ska ha med sig telefonen till skolan ska den lämnas till personalen vid skoldagens start och återlämnas vid skoldagens slut.
Obs! Skolan ersätter inte telefoner som skadas eller försvinner.
- Skolan ansvarar inte för ägodelar som stjäls eller försvinner.
Undvik att ta med värdefulla ägodelar och pengar till skolan.

Påföljder för dig som inte följer reglerna

- Vårdnadshavare är ersättningskyldig om elev avsiktligt eller genom oaktsamhet klottrar eller förstör skolans egendom.
- Omhändertagande av föremål kan ske om de stör skolverksamheten eller utgör fara för säkerheten på skolan.
- I övrigt enligt Åtgärdstrappan.
(se Årlig plan mot kränkande behandling och trakasserier)

Jag har tagit del av Styckåsskolans regler:

Datum: _____ Klass: _____

Elev: _____ Vårdnadshavare: _____

Åtgärdstrappa

När det gäller beteende som stör trygghet och arbetsro.

Gäller det kränkningar och/eller diskriminering följ rutiner ”åtgärda” i Årlig plan mot kränkande behandling och trakasserier, Bilaga 3-5.

Om det befaras att elev är i behov av extra stöd ska det anmälas till rektor. Rektor beslutar om utredning ska genomföras.

1. Samtal/tillsägelse
2. Läraren samtalar med eleven.
3. Läraren kontaktar förälder.
4. Läraren kallar elev och föräldrar till ett möte.
5. Rektor samtalar med eleven.
Samtal kan även ske med föräldrar.
6. Rektor kallar elev och föräldrar till ett möte.

Åtgärd 7 – 12 används undantagsvis och endast vid extra allvarliga situationer.

7. Skriftlig varning.
8. Tillfällig omplacering på skolan.
9. Bestående omplacering på skolan.
10. Tillfällig omplacering annan skolenhet.
11. Bestående omplacering på annan skolenhet.
12. Avstängning (kan även ske tidigare i åtgärdstrappan).

Utvisning

Vid akut situation kan utvisning ur klassrum ske utan att punkt 2 – 6 genomförts.
OBS! Tillsynsansvaret kvarstår.

Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier

Ärendet anmält av		Ansvarig handläggare i ärendet	
Den kränkte/trakasserade elevens namn		Personnummer	
Skola/förskola/fritidshem		Klass/avd	Anmälningsdatum
Beskrivning av händelsen			
☐ Rektor informerad		Datum	
☐ Huvudman informerad		Datum	
☐ Tillbudsrapport inlämnad (<i>Vid fysisk skada</i>)		Datum	
	Information har skett till berörda (<i>personal, EHT, kamrater</i>)		Datum
1			
2			
3			
4			
5			
Datum för samtal med berörd elev (samt ev anteckningar)			
Datum för samtal med övriga inblandade (namn + ev anteckningar)			
Datum för kontakt med vårdnadshavare (samt ev anteckningar)			
☐ Åtgärdsprogram har upprättats		Datum	
☐ Åtgärdsprogram har inte upprättats		Datum	
Datum för uppföljning (ange med vem/vilka)			
☐ Ärendet är avslutat		Datum	
☐ Ärendet överlämnas till polis eller socialtjänst		Datum	

Blanketten samt övrig dokumentation arkiveras av rektor/förskolechef.
Kopia (exkl anteckningar) lämnas till LoS exp.

Kontakter för mer information

Barn- och elevombudet

Barn- och elevombudet finns på Skolinspektionen och ska hjälpa elever i frågor om kränkande behandling i skolan. Hit kan man vända sig för att få råd, stöd och hjälp.

Adress: Box 23069, 104 35 Stockholm

Tfn: 08-586 080 00, vardagar kl 09.00-12.00.

E-post: beo@skolinspektionen.se

Webbplats: beo.skolinspektionen.se

I Sverige har alla barn och ungdomar under 18 år en egen ombudsman som arbetar för deras rättigheter. Barnombudsmannen informerar om barnkonventionen, följer hur den fungerar i samhället, samt föreslår ändringar i lagar och regler.

Adress: Box 22106, 104 22 Stockholm

Tfn: 08-692 29 50

E-post: info@barnombudsmannen.se

Webbplats: barnombudsmannen.se

DO är en statlig myndighet som arbetar mot diskriminering och för allas lika rättigheter och möjligheter i samhället.

Adress: Box 4057, 169 04 Solna

Tfn: 08-120 20 700

E-post: do@do.se

Webbplats: do.se